

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดกิจกรรมธนาคารโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โดยใช้เทคนิค P-D-C-A

โรงเรียนบ้านท่าอุเทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

หลักการ/แนวคิด

โรงเรียนบ้านท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เป็นโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนประจำอำเภอ ได้เห็นว่าการออมเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจภายในครอบครัว ประกอบกับขณะนั้นเป็นช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจพอดี ซึ่งผู้ประกอบการหลายคนประสบปัญหา และปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อตัวนักเรียน ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการเพื่อรณรงค์การออม และได้ตั้งชื่อโครงการว่า “โครงการธนาคารโรงเรียนบ้านท่าอุเทน” ธนาคารโรงเรียนจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนโดยประสบการณ์ตรง มุ่งเน้นปลูกฝังให้นักเรียนรักการประหยัดออม ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อต่อสู้กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ รู้จักระมัดระวังในการใช้จ่าย รู้จักเก็บออมตามกำลังความสามารถของตนและเล็งเห็นผลประโยชน์ของการออมที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติในอนาคต

เพื่อให้นักเรียนที่เป็นผลผลิต เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และเหมาะสมตามหัวเวลานั้นๆ โดยใช้เทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียน ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A ในการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ผลการดำเนินงานกิจกรรมการออมแต่ละระดับชั้นในโรงเรียน ปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการนักเรียน สภาพความพร้อมของโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าขณะนี้อยู่ ณ จุดใด เพื่อจัดลำดับความสำคัญและกำหนดกรอบ รูปแบบในการพัฒนากิจกรรมธนาคารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการวางแผน (Plan) เป็นการร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ กรอบรูปแบบในการพัฒนากิจกรรมธนาคารโรงเรียน ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านท่าอุเทน จากผลสรุปของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งในการพัฒนากิจกรรมธนาคารโรงเรียนนั้น โรงเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตที่ชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่มีความท้าทายต่อโรงเรียน เพื่อกำหนดกลยุทธ์ วิธีการที่จะไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อหาแนวปฏิบัติกิจกรรมธนาคารโรงเรียน โดยดำเนินงานดังนี้

- 1) บันทึกข้อความเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขออนุญาตจัดกิจกรรม
- 2) แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานโดยให้นักเรียนเป็นคณะกรรมการ
- 3) เปิดบัญชีออมทรัพย์ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชื่อบัญชี “ธนาคารโรงเรียนบ้านท่าอุเทน”
- 4) แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานโดยให้นักเรียนเป็นคณะกรรมการ / อบรมให้ความรู้การทำหน้าที่ / แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

- 5) ประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการออมทรัพย์ เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของการออมทรัพย์
- 6) นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าอุเทนทุกคนสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยการเปิดบัญชีกับธนาคารโรงเรียน
- 7) คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมรับฝากเงิน ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์
- 8) คณะกรรมการนำเงินฝากที่ธนาคารทุกวันศุกร์

ภาพกิจกรรมธนาคารโรงเรียนบ้านท่าอุเทน

ขั้นที่ 1 รับสมุดฝากเงินออม พร้อมใบนำฝาก/ใบนำถอน

ขั้นที่ 2 เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ลงระบบฐาน ข้อมูลคอมพิวเตอร์จัดเก็บรายคน และบันทึกข้อมูลรายการฝาก-ถอนในสมุดเงินฝากเงินออม

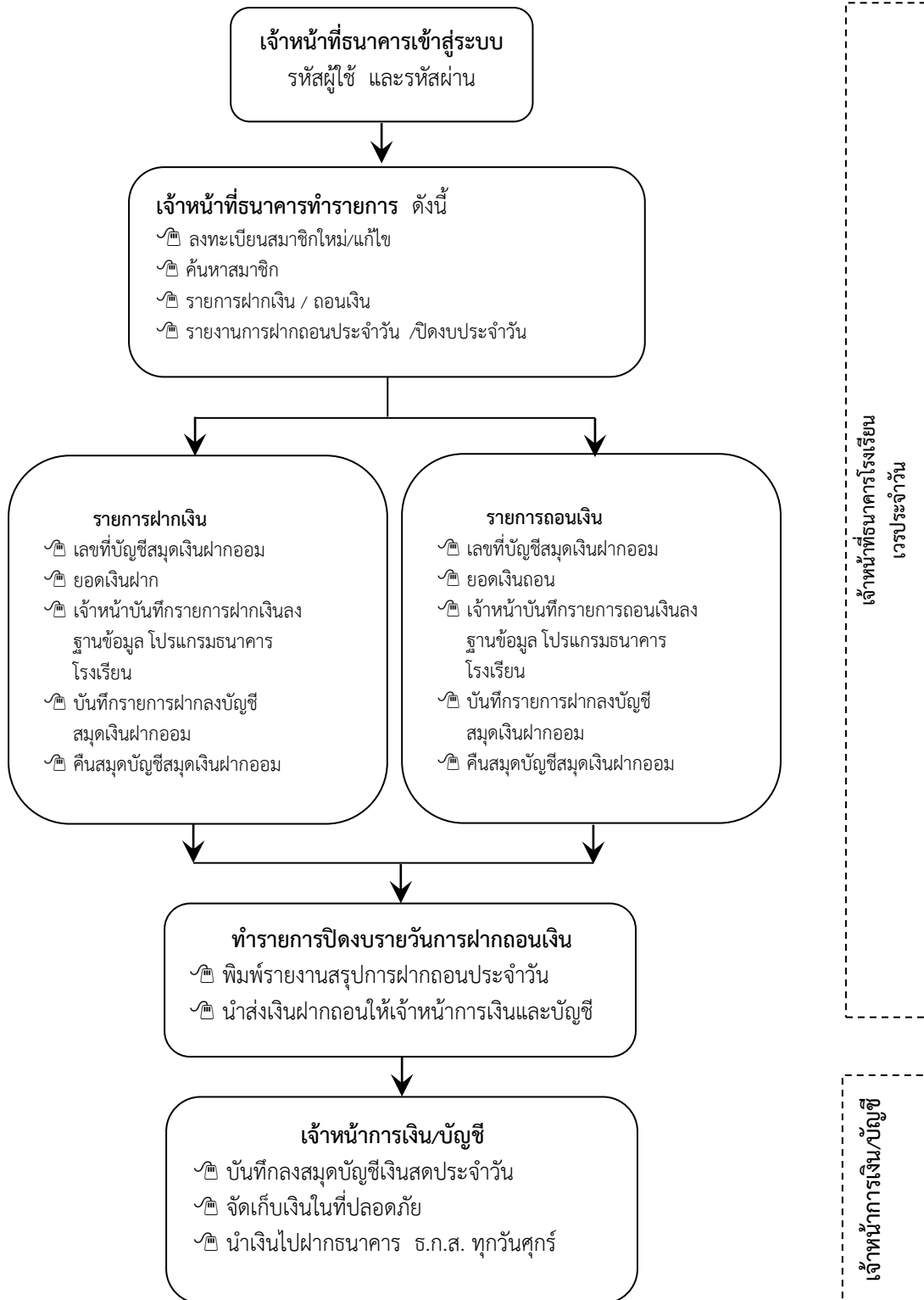

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบข้อมูล

ขั้นที่ 4 รับสมุดฝากเงินออม คืนค่ะ เสร็จแล้วค่ะ ขอขอบคุณที่ใช้บริการค่ะ

ภาพประกอบ การขั้นตอนการให้บริการกิจกรรมธนาคารโรงเรียน การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป ชื่อโปรแกรมธนาคารโรงเรียน เพื่อให้ใช้งานง่าย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สามารถเขียนสรุปเป็นแผนภาพการดำเนินงานได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ การขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมธนาคารโรงเรียน

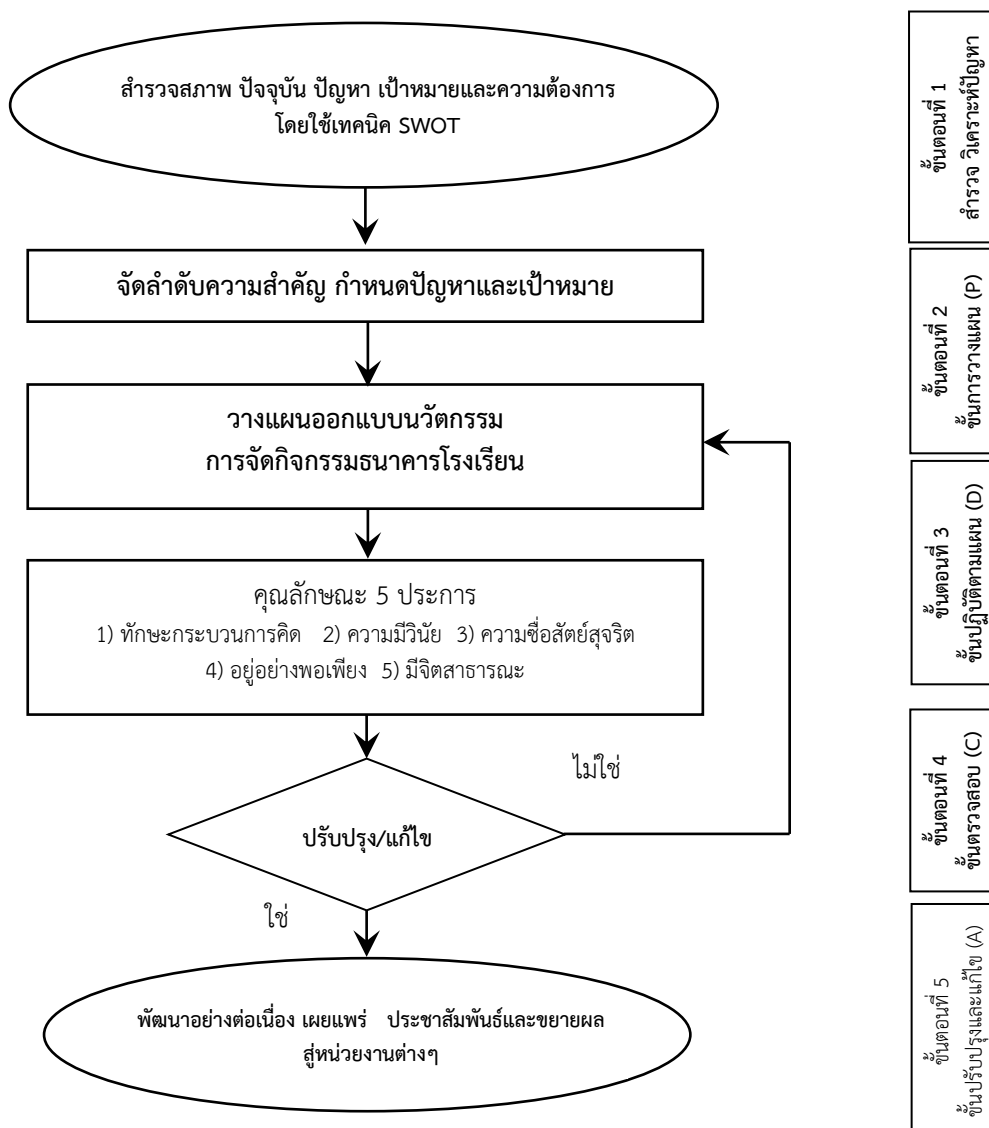
ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินผลและตรวจสอบ เพื่อหาแนวปฏิบัติในการพัฒนากิจกรรมธนาคารโรงเรียน โดยดำเนินงานดังนี้

- 1) ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามแบบกัลยาณมิตรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 2) มอบหมายครูประจำชั้นรายงานผล การดำเนินงานทุกสิ้นเดือน
- 3) สำนวความพึงพอใจของครู ผู้ปกครองและนักเรียนต่อผลการดำเนินงาน
- 4) จัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นปีการศึกษาต่อผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริง (Reflection) ถึงผลการดำเนินงาน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น และจุดด้อยเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุงในขั้นตอนของการวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอีกครั้งในปีการศึกษาต่อไป ดังนี้

- 1) คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมธนาคารโรงเรียนสรุปรายงานผลการของนักเรียนทุกระดับชั้น ให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- 2) นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

จากการดำเนินการกิจกรรมธนาคารโรงเรียน ดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนสรุปเป็นแผนภาพการดำเนินงานได้ดังภาพประกอบ

ผลการดำเนินงาน

- 1) โรงเรียนมีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีเยี่ยมร้อยละ 85
- 2) ผู้ปกครองและนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมธนาคารโรงเรียน
- 3) ได้รับรางวัล Best Practice ประเภทครูผู้สอน ระดับดีเยี่ยม กิจกรรมการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียงและมีจิตสาธารณะโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ให้อว้ วันที่ 2 ตุลาคม 2557

ปัจจัยและกระบวนการสำคัญที่นำสู่ความสำเร็จ

1. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดต้องให้ความสำคัญ สนับสนุนและมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
3. มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ PDCA มีแผนงานและการบริหารกิจกรรมที่ดี
4. การเริ่มต้นกิจกรรมธนาคารโรงเรียนต้องพัฒนาโดยพร้อมเพรียงกันทุกระดับชั้นและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเสมือนภารกิจประจำ

บทเรียนที่ได้รับ

การทำงานที่เป็นระบบและความทุ่มเทเอาใจใส่ของคณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมทรัพย์ของนักเรียนในโรงเรียน จึงได้รับโล่เกียรติยศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ในปีการศึกษา 2557 แต่นอกเหนือสิ่งอื่นใดที่นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าอุเทน จังหวัดนครพนมได้รับ คือ การเรียนรู้เรื่องการวางแผนการจ่าย การออมและระบบงานธนาคารจากประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างเป็นธรรมชาติและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน